

Učenie Tradície Cirkvi, Cirkevných Otcov v prvých storochiach po Kristovi o Mariánskej Úcte

Prebraté z anglickej verzie z web stránky

<http://www.scripturecatholic.com/>

Autor: John Salza

Slovenský Preklad: Martin Sobota

Poznámka prekladateľa. :

Preklad do slovenčiny bol náročný, pretože v ňom bolo veľa anglických archaizmov a niekoľko riadkových súvetí, ak si nie ste na 100 percent istí, správnosťou prekladu, skúste si vyhľadať slovenský preklad daného citátu z gréčtiny alebo latinčiny v iných slovenských publikáciách. Významové odchýlky však sú minimálne, môžu sa tam nachádzať nesprávne synonymické výrazy. Verím však, že tento komplát vám pomôže na vašej duchovnej ceste.

I. Mária je Matka Božia (Cirkevní Otcovia- Tradícia Cirkvi)

"Podľa toho, my prijímame doktrínu o zmŕtvychvstaní z mŕtvyx, čoho sa Ježiš Kristus, náš Pán stal prvotinou; stal sa telom, skutočne, nie len zdanlivo, skrze Máriu MATKU BOŽIU v plnosti času prebýval v tomto pokolení, na odpustenie hriechov: bol ukrižovaný a zomrel, pre všetko toto neutrpel žiadne umenšenie jeho Božstva. "Alexander Alexandrijsky, Epištola Alexandrovi, 12 (A.D. 324).

"Mnohé, moji milovaní ,sú pravé svedectvá týkajúce sa Krista. Otec nesie svedectvo z nebies skrze jeho Syna, Duch Svätý nesie svedectvo, tým že sa telesne umenšíl v podobe holubice: Archanjel Gabriel nesie svedectvo, nesúc dobré zvesti Márii: Panenská MATKA BOŽIA nesie svedectvo: požehnané miesto jasiel' nesie svedectvo. "Cyril Jeruzalemský, Katechetické Prednášky, X:19 (c. A.D. 350).

"A tento anjel jeho výzorom, sám svedčí, že bol poslaný jeho Pánom; Ako Gabriel svedčil v prípade Zachariáša, a tiež v prípade Márie, ktorá nosila Boha. "Atanáz, Orations III, 14(A.D. 362).

"Práve ako vo veku Márie MATKY BOŽEJ, On, ktorý vládol od veku Adama do jej čias, keď k nej prišiel, rozobil jeho sily proti ovociu jej panenstva ako proti skale, aby bol rozbitý na kúsky okolo nej, takže v každej duši, ktorá prechádza týmto životom v tele pod ochranou panenstva, moc smrti je svojim spôsobom zlomená a anulovaná, pretože on nenachádza miesta, na ktoré by vztyčil svoje žihadlo. "Gregor z Nyssy, Na panenstvo, 14 (A.D. 370).

"On znova stvárnil človeka k dokonalosti v Ņom, Od Márie MATKY BOŽEJ skrze Ducha Svätého". Epifanius, Človek dobre zakotvený, 75 (A.D. 374).

"Nechajme potom, tento život Márie byť ako bolo panenstvo samotné, íst' vpred v podobnosti, z ktorej ako zo zrkadla sa odráža zjavenie cudnosti a podoba cnosti. Z tohto si možno vziať vzor života, ukazujúc, ako príklad, tieto čisté pravidlá cnosti: ktoré musíme zlepšovať, uskutočniť a

pevne sa ich držať. Prvá vec, ktorá zapaľuje nadšenie v učení je veľkolepost učiteľa. Čo je väčšie ako MATKA BOŽIA?" Ambróz, Panenstvo, II:6 (c. A.D. 378).

"Ak nieko neverí, že Svätá Mária je MATKA BOŽIA, je odtrhnutý od Božej Trojice." Gregor Naziánsky, Kledoniovci, 101 (A.D. 382).

"Na otázku: 'Je Mária nositeľom človeka, alebo nositeľom Boha?' musíme odpovedať: 'oboch.'" Teodor z Mopsuestie, Vtelenie, 15 (ante A.D. 428).

"A tak ty hovoríš, ty heretik, ktokoľvek môžeš byť, kto zapiera, že Boh bol zrodený z Panny, že Mária, matka nášho Pána Ježiša Krista by nemala byt nazvaná Teotokos, t.j. MATKA BOŽIA, ale Kristotokos, t.j. len matka Krista, nie Boha. Pre nikoho, hovoríš, neprináša d'alej, čo je predchádzajúce v čase. A z tohto úplne hlúpeho argumentu si myslíš, že zrodenie Boha môže byť pochopené pozemskými zmyslami a výplodom fantázie, že tajomstvo jeho Majestátu môže byť doložené ľudským argumentovaním, my sa budeme, ak Boh dovolí, vyjadrovať o tom neskôr. Zatiaľ, budeme teraz dokazovať Božími svedectvami, že Kristus je Boh a Mária je MATKA BOŽIA." Ján Kasian, Vtelenie Krista, II:2 (A.D. 430).

"Ale odvtedy čo Svätá Panna počala, potom čo Boh v tele sa osobne zjednotil s telom, pre tento dôvod my hovoríme o nej, že je Teotokos, nie tak hoci prirodzenosť tohto Slova ma svoj počiatok v tele, pretože Ono bolo na počiatku a to Slovo bolo Boh, A to Slovo bolo u Boha...ale, ako sme povedali predtým, pretože malo osobne zjednotenú ľudskú prirodzenosť k svojej..." Cyril Alexandrijský, Nestorovi, Epištola 17:11 (A.D. 430).

"Ak nieko nevyzná, že Emanuel je Boh a preto Svätá Panna je MATKA BOŽIA (Teotokos), vzhladom k tomu, že v jej tele niesla Slovo Božie, ktoré sa telom stalo [tak ako je napísané, 'Slovo sa telom stalo': nech je exkomunikovaný." Efezský koncil, Anathemy proti Nestorovi, I (A.D. 430).

"Pretože jediným darom, ktorým je náš Pán a Boh, a ešte aj jej vlastný syn, ona sa ma vyznávať najpravdivejšie a najpožehnanejšie ako--MATKA BOŽIA 'Teotokos,' ale nie v takom zmysle , v ktorom sa to predstavuje ako určitá bezbožná heréza, ktorá tvrdí, že ona sa môže volať Matka Božia pre nie iný dôvod ako že porodila človeka, ktorý sa potom stal Bohom, tak ako hovoríme o žene ako matke kňaza alebo matke biskupa znamenajúc, že ona bola takou, ktorá nedala život kňazovi alebo biskupovi, ale porodila toho, ktorý sa následne stal kňazom alebo biskupom. Nie takto, hovorím, bola Svätá Mária 'Teotokos,' MATKA BOŽIA, ale radšej, ako sme už povedali, pretože v jej svatom lone bolo stvárnené to najposvätnejšie tajomstvo, kvôli jedinečnej jednote Osoby, keďže Slovo v tele je slovo takže človek v Bohu je Boh." Vincent Lerinský, Commonitory for the Antiquity and Universality of the Catholic Faith, 15 (A.D. 434).

"Takže potom On bol aj vo všetkom a nad všetkým a tiež prebýval v lone svätej MATKY BOŽEJ, ale v ňom činnosťou vtelenia." Ján Damascénsky, Zdroj Poznania, III:7 (A.D. 743).

II. Máriino Nepoškvrnené Počatie (Cirkevní Otcovia - Tradícia Cirkvi)

"On bol tou archou zhotovenou z neporušiteľného dreva. Týmto sa naznačuje, že Jeho

svätoštanok bol pozbavený porušenia." Hipolyt, Orations Inillud, Dominus pascit me (ante A.D. 235).

"Táto Panenská Matka je jediná pravá manželka Božia, menuje sa Mária, hodná Boha, nepoškvrnená z nepoškvrneného, jediná z jediného." Origenes, Homilia 1(A.D. 244).

"Nech ju ženy chvália, tú čistú Máriu." Efraim, Hymnny na zrodenie, 15:23 (A.D. 370).

"Len Ty a Tvoja Matka ste vo všetkom spravodliví, nie je žiadna chyba v Tebe a žiadna poškvrna v Tvojej Matke." Efraim, Nisibenove Hymny, 27:8 (A.D. 370).

"Ó vznešená Panna, skutočne ty si väčšia ako akákoľvek iná veľkosť. Lebo kto ti je rovný v tvojej veľkosti, Ó príbytok Božieho Slova? Ku komu medzi všetkými stvoreniami ďa mám porovnať, Ó Panna? Si väčšia než oni všetci, Ó Zmluva, odetá čistotou miesto zlata! Ty si tá Archa, v ktorej sa nachádza zlatá nádoba obsahujúca skutočnú mannu, ktorou je to telo, v ktorom božstvo prebýva." Atanáz, Homilia na Papyruse z Turína, 71:216 (ante AD 373).

"Mária, Panna, nielen bez poškvrny, ale Panna, ktorú milosť urobila neporušenou, slobodná od každej poškvrny hriechu." Ambróz, Kázeň 22:30 (A.D. 388).

"My musíme vyňať Svätú Panenskú Matku, vzhľadom k tomu si želám, aby sa nepozdvihla žiadna otázka, ktorá sa dotýka predmetu hriechov, neúcty Pánovi; pretože od Noho poznáme akú hojnosť milosti na prekonanie hriechu v každom ohľade jej bola udelená, tej, ktorá mala prednosť počať a porodiť Toho, ktorý bol bezpochyby bez hriechu." Augustín, Prirodzenosť a Milosť, 4 2[36] (A.D. 415).

"Ked'že ju stvoril bez poškvrny, takto On pristúpil od nej zmluvne bez poškvrny." Proklus z Konštantínopolu, Homilia 1 (ante A.D. 446).

"Panna, nevinná, bez poškvrny, slobodná od každej slabosti, nedotknutá, bez pohaneania, svätá v duchu i v tele, ako ľalia klíčiaca medzi trními." Teodotus z Ankrye, Homilia VI:11(ante A.D. 446).

"Anjel neodobral pannu Jozefovi, ale dal ju Kristovi, ku ktorému bola zaviazaná od Jozefa, ale dal jej Krista, ku ktorému bola zaviazaná v lone, keď bola počatá." Peter Chrysologus, Kázeň 140 (A.D. 449).

"Tá skutočnosť, že Boh si ju vyvolil, dokazuje, že nikto neboli viac svätý ako Mária, ak by akákoľvek škvrna znetvorila jej dušu, ak by akákoľvek iná panna bola bývala čistejšia a svätejšia, Boh by si vybral ju a odmietol Máriu." Jakub zo Sarugy (ante A.D. 521).

"Ona sa narodila ako cherubín, ona, ktorá bola stvorená z čistej, nepoškvrnenej zeme." Teotokos z Liviasy, Chválospev na sviatok nanebovzatia, 5:6 (ante A.D. 650).

"Dnes ľudstvo vo všetkom odblesku jej nepoškvrnenej vznešenosťi, prijíma jej dávnu krásu. Hanba hriechu zatemnila pôvab a príťažlivosť ľudskej prirodzenosti; ale keď Matka Spravodlivosti jedinečná je zrodená, táto prirodzenosť znova nadobúda v jej osobe svoje starobylé privilégiá a je vypracovaná podľa dokonalého modelu Boha plného pravdy a dôstojnosti.... Pretvorenie našej prirodzenosti začína dnes a starý svet, podmienený celej božskej premene, prijíma toto prvé ovocie z druhého stvorenia." Andrej z Kréty, Kázeň I, Na narodenie

Márie (A.D. 733).

"V skutku vyvolená a vyvýšená nad všetko, nie skrze výšku povýšeneckých štruktúr, ale znamenitá vo všetkej veľkosti a vznešenej čistote a božských cnostiach, a nemajúc žiadnu sympatiu k akémukoľvek hriechu." Germanus z Konštantínopolu, Marracci in S. Germani Mariali (ante A.D. 733).

"Ó najpožehnanejšie bedrá Joachimove, z ktorých vzišlo semeno bez poškvryny! O slávne lono Anny, z ktorého vzišiel najsvätejší potomok." Ján Damascénsky, Homília I (ante A.D. 749).

III. Nepretržité Máriino Panenstvo (Cirkevní Otcovia - Tradícia Cirkvi)

"A vskutku to bola panna, ktorá sa chystala vydať raz a navždy po jej pôrode, ktorá porodila Krista, aby každý titul svätosti mohol byt naplnený v Kristovom rodičovstve, skrze matku, ktorá bola oboje panna a manželka jedného manžela. Opäť, keď je predstavený ako dieťa v chráme, kto je tá, ktorá Ho prijíma do jeho rúk? Kto je prvý, kto ho v uznáva v duši? Človek spravodlivý a obozretný,' a samozrejme žiadny bigamista, (čo je jednoduché) dokonca (z tohto ohľadu), ak len nie (inak) Kristus by mal byt súčasne viac hoden ohlasovania od ženy, starej vdovy a manželky jedného muža;' ktorá, žijúca zasvätená chrámu, bola (už) dávajúca v jej vlastnej osobe dostatočný znak toho , aký druh osôb by mali byt prívrženci tohto duchovného chrámu, ktorým je Cirkev. Takéto očité svedectvá Pána nájdeného v detstve; nie sú odlišné od tých, ktoré mal v dospelosti." Tertullián, Na Monogamiu, 8 (A.D. 213).

"Lebo ak Mária, ako tí, čo vyhlasujú, ktorí so zvučnou mysl'ou ju ospievajú, že nemala iného syna okrem Ježiša a navýše Ježiš hovorí svojej matke, Žena, hľa tvoj syn,' a nie 'hľa ty máš aj tohto syna,' potom, On jej vlastne povedal, Hľa, ja som Ježiš, ktorého si skutočne nosila(porodila).' Nie je toto prípad, keď každý kto je dokonalý, už nežije sebe, ale Kristus žije vňom; a ak Kristus žije vňom, potom je oňom povedané Márii, Hľa tvoj syn Kristus.' aký postoj, potom nám musí umožniť vykladať vzácnym spôsobom túto prácu, hoci to má byť zverené pozemskej pokladnici bežnej reči, z písma, ktoré každý okoloidúci dokáže prečítať a ktoré môžu byť vypočíté, keď sa číta nahlas kýmkoľvek, komu sa to prenáša jeho pozemským ušami?" Origen, Komentár na Jána, I:6 (A.D. 232).

"Preto, nechajte tých, ktorí popierajú, že Syn je od Otca podľa prirodzenosti a pravý Jeho podstate, popierajú tiež, že On si vzal pravé ľudské telo z Márie Navždy-Panny; lebo v nijakom prípade to neboli zisk pre nás ľudí, či toto Slovo nebolo pravdivé a prirodzene Synom Božím, alebo toto Slovo nebolo pravdivé, ktoré On prijal." Atanáz, Orácie proti Arianom, II:70 (A.D. 362).

"A keď si ju vzal, nepoznal ju, kým neporodila jej prvorodeného Syna.' On tu použil slovo "kým",' nie aby ste podozrievали, že potom ju poznal, ale oznamil vám, že pred pôrodom Panna bola úplne nedotknutá mužom. Ale prečo potom sa môže povedať, že on použil slovo "kým"? Pretože je zvyčajné v Písme robiť tak a použiť tento výraz bez odvolávania sa na limitovaný časový úsek. Pretože ak s úctou k arche je podobne povedané- krkavec sa nevrátil, kým sa zem nevysušila.' a stále sa nevrátil aj po tomto čase. A keď čo sa týka Boha, tiež Písmo hovorí , "Ty si od vekov", neuzatvára časové limity v tomto prípade. A znova, keď sa ohlasuje evanjelium vopred a hovorí- V jeho dňoch bude spravodlivosť prekvítať a hojnosť pokoja, kým sa mesiac

nepominie,' týmto sa neurčil limit tomuto úseku doby spravodlivosti v stvorení. Tak potom tu podobne sa používa slovo "kým," aby sa spresnilo, čo bolo pred narodením, ale to čo sa stalo následne, nám ponecháva urobiť uzávery.; Ján Chryzostom, Evanjelium podľa Matúša, V:5 (A.D. 370).

"Takto, čo bolo potrebné pre vás sa naučiť o Čom, to On povedal o sebe; že táto panna nebola dotknutá mužom až do jeho narodenia; ale že to oboje bolo chápane ako dôsledok predchádzajúceho stanoviska, a bolo uznané, toto v jeho slovnom zvrate on ponecháva vám, aby ste chápali; menovite, že nie dokonca po tomto sa ona stala matkou a bola zarátaná hodnou nového druhu pôrodných bolestí a nosenia dieťaťa tak zvláštne, mohol by ten spravodlivý muž vôbec byt schopný obcovat' s ňou. Pretože keby ju bol býval poznal, a podržal si ju na pozícii jeho manželky, ako je možné, že náš Pán ponecháva ju ako neochránenú, a nemajúcu žiadne deti, Jeho učeníkovi a prikazuje mu vziať si ju do jej vlastného domu? Ako potom môže niekto povedať- Sú Jakub a ostatní nazvaní jeho bratmi? Podobným spôsobom ako Jozef sám mal byť manželom Márie. Lebo mnohým boli panenské blany (závoje) poskytnuté, aby toto narodenie , ktoré bolo také, aké bolo, mohlo byť na čas zaclonené. Prečo dokonca Ján ich tak nazval, hovoriac, že ani jeho bratia mu neverili' Ján Chryzostom, Evanjelium podľa Matúša, V:5 (A.D. 370).

"Ale tí, ktorí podľa panenstva upustili od tohto procesu, vtiahli seba do hraničnej línie smrti a skrzes ich vlastný skutok skontrolovali jeho posun; oni urobili seba samých, vskutku, hranicou medzi životom a smrťou a bariérou tiež, ktorá ho kríži(prieči). Ak potom smrť nemôže prejsť až za panenstvo, ale nachádza svoju silu kontrolovanú a otriasenú tam, je dokázané, že panenstvo je silnejšia vec než smrť a že telo je správne pomenované neumierajúce, ktoré nepožičiava jeho službu umierajúcemu svetu, ani nestripi stať sa nástrojom následníctva umierajúcich stvorení. V takom tele tátó dlhá nezlomená životná dráha umierania a smrťi, ktorá zasiahla medzi prvého človeka a životy z panenstva, ktoré boli vedené, je prerušené. To by vskutku nemohlo byť, aby smrť mala prestať jestvovať tak dlho ako ľudstvo manželstvom bolo uskutočnené tiež; on kráčal cestou života so všetkými predchádzajúcimi generáciami; on začal s každým novorodeným dieťaťom a sprevádzal ho do konca: ale on našiel v panenstve bariéru, aby prešiel, čo bolo nemožným činom." Gregor Nyssenský, Na Panenstvo, 13 (A.D. 371).

"Boží Syn...bol narodený dokonale zo svätej Márie navždy panny z Ducha Svätého..." Epifanius, Dobre zakotvený človek, 120 (A.D. 374).

"Priatelia Kristovi, netolerujte správy, že Matka Božia niekedy prestala byť pannou" Basil, Homília v Sanctum Christi generationem, 5 (ante A.D. 379).

"Ale keďže nepopierame, čo je napísané, tak ale predsa odmietame, čo napísané nie je. Veríme, že Boh bol zrodený z panny, pretože to čítame. Že Mária sa vydala potom ako porodila, neveríme, pretože to nečítame. Áno nehovoríme, že toto zavrhuje manželstvo, pretože panenstvo samo osebe je ovocím manželstva; ale pretože tu máme do činenia so svätými, nesmieme súdiť nerozvážne. Ak pripustíme možnosť ako štandard pre posudzovanie ,mohli by sme tvrdiť, že Jozef mal niekoľko žien, pretože aj Abrahám mal a tak mal aj Jakub a že Pánovi bratia boli potomstvom týchto žien, myšlienku, ktorú niektorí zastávajú tvrdohlavo, čo pramení z opovážlivosti, nie zo zbožnosti. Hovoríte, že Mária nepokračovala v panenstve: Ja stále viac tvrdím, že samotný Jozef kvôli Márii bol panic, aby z panenského manželstva bol zrodený panenský syn. Pretože ak svätý človek nepodlieha pripočítaniu cudzoložstva (smilstva) , a nikde

sa nepíše, že mal inú ženu, ale bol opatrovníkom Márie, ktorú si mal vziať za ženu, radšej ako jej manžel, záverom je, že on ,který bol hodný menovať sa otec Pána, zostal panicom." Hieronym, Nepretržité Panenstvo Márie Proti Helvediovi, 21 (A.D. 383).

"Napodobňujte ju, sväté matky, ktorú v jej jedinom drahom milovanom Synovi vyformovala tak veľký príklad materskej cnosti; pretože ani vy, drahé deti, ani Panna, nehľadali útechu byť schopní porodiť ďalšieho Syna." Ambróz, Krest'antom vo Vercellae, List 63:111 (A.D. 396).

"Jej panenstvo tiež samotné bolo z tohto dôvodu viac potešujúce a prijateľné, v tom to nebolo, že Kristus bol počatý v nej, zachránil ju vopred od manžela, ktorý by to narušil, ale predtým, ako bol počatý, zvolila si to, už vtedy sa zasvätila Bohu, ako toho, z ktorého mal byt narodený. Toto je vyjadrené slovami, ktoré Mária povedala ako odpoved' anjelovi, ktorý jej oznamoval o jej počatí ; Ako,' odvetila, sa to môže stať, ved' ja muža nepoznám?' čo zaiste by nepovedala, ak by predtým nedala Bohu sľub panenstva. Ale pretože zvyky Izraelitov, to ešte odmietali, ona bola slúbená spravodlivému mužovi, ktorý by si nevzal od nej nič násilím, ale skôr chránil ju pred násilnými osobami, čo ona už slúbila. Hoci, aj keby bola povedala len toto, Ako sa to stane ?' a nedodala by, "ved' ja muža nepoznám,' určite by nebola odpovedala, ako, keďže mala porodiť jej prisľúbeného Syna, ak by sa bola vydala s cieľom pohlavného spojenia. Ona mohla mať zakázané tiež zostať pannou, aby v nej stupňovaním zázraku Syn Boží mal prijať podobu sluhu, ale byť vzorom svätým, panna, ak to nemalo byt myšlené, že ona sama potrebovala byt pannou, ktorá docielila počať dieťa dokonca bez pohlavného styku, zasvätila svoje panenstvo Bohu, keď ako ešte nepoznala, čo by mala počať, aby napodobnenie nebeského života v pozemskom a smrteľnom tele by sa malo uskutočniť zo sľubu, nie z príkazu; skrze lásku vo vyberaní, nie skrze potrebu robiť službu. Takto Kristus tým, že sa narodil z panny, ktorá predtým než poznala, kto sa to má z nej narodiť, sa rozhodla pokračovať v panenstve, rozhodla sa radšej schváliť, ako odmietnuť sväté panenstvo. A takto, dokonca v jej ženskosti, v ktorej On si vzal podobu sluhu, Jeho vôleou bolo, aby panenstvo bolo slobodné." Augustine, O Svatom Panenstve, 4 (A.D. 401).

"Kde sú tí, ktorí si myslia, že Panenské počatie a porodenie jej dieťaťa sa podobá tým u iných žien? Lebo tento posledný prípad je jedinečný na zemi a ten Panenský je jedinečný v nebi. Ten jeden prípad je prípad božej moci; ten druhý ľudskej slabosti. V prvom prípade tu telo podlieha väśni; v tom druhom v pokoji Ducha Božieho a v pokoji ľudského tela. Krv bola pokojná, a telo užasnuté; jej pohlavné orgány boli ponechané odpočinku, a jej celé lono bolo nehybné počas návštevy Svätého, až kým Tvorca tela mohol vziať na seba telesný odev, a kým On, ktorý neprišiel iba obnoviť zem k človeku ,ale tiež dať mu nebo, sa mohol stať nebeským Človekom. Táto Panna počne, Tá Panna porodí dieťa a zostane pannou." Peter Chrysoslogus, Kázeň 117, (A.D. 432).

"A skrze nové narodenie On bol manželské dieťa, počatý z Panny, narodený z Panny, bez otcovskej túžby, bez poranenia materskej cudnosti: pretože také narodenie, aké nepoznalo nijakú poškvrnu ľudského tela, sa stalo Človekom, ktorý sa mal stať Spasiteľom ľudí, pokial' vlastnil v sebe prirodzenosť ľudskej podstaty. Pretože ked' sa narodil Boh v tele, Boh sám bol tým Otcom, keďže archanjel svedčil Požehnanej Panne Márii: pretože Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni: a preto to, čo sa má z teba narodiť sa bude volať, Synom Božím.' Pôvod je rozličný, ale prirodzenosť podobná: nie skrze styk s mužom, ale mocou Božou to bolo spôsobené: ako Panna počala, ako Panna porodila a ako Panna zostala." Pápež Lev Veľký (regn. A.D. 440-461), Na Sviatok Narodenia, Kázeň 22:2 (ante A.D. 461).

"Navždy panenská žena takto zostáva dokonca po pôrode stále pannou, nikdy v žiadnom čase do smrti nemala styk s mužom. Lebo hoci je napísané, a nepoznal ju kým nepočala jej prvorodeného syna, pamäťajte ,že on ktorý je splodený ako prvý je prvorodený aj keď je splodený ako jediný. Lebo slovo 'prvorodený' znamená, že bol narodený ako prvý, ale vôbec nenačtuje na ďalšie narodenia. A slovo 'kým' naznačuje ohraničenie stanoveného času, ale nevylučuje nasledujúci čas. Pretože Pán hovorí, A hľa, Ja som s vami vždy, až do konca sveta, čo neznamená, že sa On oddelí od nás na konci vekov. Apoštol boží, vskutku, hovorí, A tak budeme vždy s Pánom, znamenajúc po všeobecnom vzkriesení." Ján Damascénsky, Orthodoxná Viera, 4:14 (A.D. 743).

IV. Nanebovzatie Panny Márie (Cirkevní Otcovia- Tradícia Cirkvi)

"Ak by bola Svätá Panna zomrela a bola pochovaná, jej usnutie by bolo obklopené v úcte, smrť by ju našla čistú a jej koruna by bola bývala panenskou...keby bola utrápená podľa toho ako je napísané: 'Tvoju dušu prenikne meč bolesti', potom by žiarila slávne medzi mučeníkmi, aj jej sväté telo by bolo bývalo vyhlásené za požehnané, pretože skrze ňu, predsa prišlo svetlo na svet." Epifanius, Panarion, 78:23 (A.D. 377).

"Apoštoli vzali jej telo na máry a umiestnili ho do hrobky; a strážili ho, očakávajúc príchod Pána. A hľa, opäť Pán stál pri nich; a toto sväté telo bolo prijaté, On nariadil, že bude vzaté v oblaku do raja: kde teraz, znovuzjednotená s dušou, [Mária] sa raduje s Pánovými vyvolenými..." Gregor z Tours, Osem Kníh Zázrakov, 1:4 (inter A.D. 575-593).

"Ako najslávnejšia Matka Kristova, náš Spasiteľ a Boh darca života a nesmrteľnosti, ju obdaril životom skrze neho, ona prijala večnú neporušiteľnosť tela spolu s nim, ktorý ju pozdvihol z hrobu a vzal si ju hore k sebe spôsobom známym len Jemu." Modestus Jeruzalemský, Encomium in dormitionem Sanctissimae Dominae nostrae Deiparae semperque Virginis Mariae (PG 86-II,3306),(ante A.D. 634).

"Bolo vhodné ...aby najsvätejšie telo Márie, telo, ktoré porodilo Boha, nádoba Božia, zbožštené, neporušené, osvietené Božou milosťou a úplnou slávou ...by malo byť zverené do zeme na krátku chvíľu a pozdvihnuté do nebeskej slávy, s jej dušou tešiac Boha." Teoteknos z Liviisu, Kázeň Na Nanebovzatie (ante A.D. 650).

"Ty si tá, ktorá, ako je napísané, sa zjaví v kráse a tvoje panenské telo je cele sväté, úplne cudné, úplne Božím príbytkom a odteraz celkom vyňaté zo zániku v prachu. Hoci stále ľudské, je pozmenené do nebeského života neporušiteľnosti, skutočne žijúca a slávna, nepoškodená a zdieľajúca dokonalý život." Germanus z Konštantínopolu, Kázeň I (PG 98,346), (ante A.D. 733).

"Svätý Juvenal, Biskup z Jeruzalema, na Chalcedónskom koncile (451), oboznámil panovníka Marciana a Pulcheriu, ktorí si želali vlastniť telo Matky Božej, že Mária zomrela v prítomnosti apoštолов, ale jej hrob, keď bol otvorený na žiadost' Sv.Tomáša, bol nájdený prázdný; z čoho apoštoli usúdili, že toto telo bolo vzaté do neba." Ján Damascénsky, PG (96:1) (A.D. 747-751).

"Bolo vhodné, aby tá, ktorá si zachovala jej panenstvo nedotknuté pri pôrode, si mala zachovať jej vlastné telo slobodné od každého porušenia dokonca po smrti. Bolo vhodné, aby tá, ktorá nosila Stvoriteľa ako dieťa na jej prsiach, mala prebývať v božích svätostáňkoch. Bolo vhodné, aby manželka, ktorú si Otec vzal k sebe, by mala žiť v božských sídlach. Bolo vhodné, aby tá, ktorá videla svojho Syna na kríži a ktorá tam prijala do jej srdca meč bolesti, ktorému unikla, keď ho porodila, mala by pozerať na neho ako sedí s jeho Otcom, bolo vhodné, aby Božia Matka by

mala vlastniť, čo patrí jej Synovi a aby mala byť uctená každým stvorením ako Matka a ako služobnica Boha." Ján Damascénsky, Máriino Nanebovzatie (PG 96,741), (ante A.D. 749).

"Úctyhodná pre nás, Ó Pane, je tátó slávnosť tohto dňa, na ktorý svätá Matka Božia trpela dočasného smrť, ale stále nemohla byť ponechaná dole putami smrti, ktorá porodila Tvojho Syna nášho Pána vteleného z nej." Gregoriánsky Sakramentár, Veneranda (ante A.D. 795).

"Vypovedané tajomstvo všetkého stále viac hodné chvály, keďže Panenské nanebovstúpenie je niečo jedinečné medzi ľuďmi." Galsky Sakramentár, z Munificentis simus Deus (8.storočie).

"Boh, ten Kráľ vesmíru, ti udelil priazne, ktoré prevyšujú prírodu. Ako ťa zachoval pannou pri pôrode, takto zachoval tvoje telo neporušené v hrobe a oslávil ho jeho božským činom jeho premiestnenia z hrobu." Byzantská Liturgia, z Munificentis simus Deus (8.storočie).

"Táto panna je doteraz nesmrteľná, keďže On, ktorý žil, ju vzal na nebesá na miesto uznania (privítania)." Timotej Jeruzalemský (8.storočie).

V. Mária je Nová Eva a Najpožehnanejšia medzi ženami (Cirkevní Otcovia- Tradícia Cirkvi)

"Je jeden Lekár, ktorý vlastní oboje- telo i dušu; aj stvorený aj nestvorený ; Boh jestvujúci v tele; skutočný život v smrti; aj z Márie aj z Boha; prvý možný a potom nemožný, nakoniec Ježiš Kristus náš Pán." Ignác, Efezanom, 7 (c. A.D. 110).

"Oni jej žehnali, hovoriac: O Boh našich otcov, žehnaj tomuto dieťaťu, a daj jej večné meno vzývané vo všetkých pokoleniach. A všetko, čo títo ľudia povedali: Tak nech sa stane, tak nech sa stane, amen. A on ju priniesol k hlavným kňazom; a oni jej žehnali hovoriac: O najvyšší Boh, zhliadni na toto dieťa, a požehnaj ju s najvyšším požehnaním, ktoré pretrvá večne." Jánovo Protoevanjelium, 6:2 (A.D. 150).

"On sa stal človekom skrze Pannu, aby neposlušnosť, ktorá pochádzala od hada, mohla prijať svoj zánik rovnakým spôsobom z akého sa vyvodzuje jeho vznik. Pretože Eva, ktorá bola pannou a bez poškvryny, počatím hadovho slova, priniesla neposlušnosť a smrť. Ale Panna Mária prijala vieru a radosť, keď jej anjel Gabriel oznámil dobrú zvest' , že Duch Pánov zostúpi na ňu a moc Najvyššieho ju zatieni: kde to Sväté zrodene z nej je Syn Boží; a ona odpovedala, 'Nech sa mi stane podľa tvojho slova.' A skrze ňu sa on narodil, na ktorého sme dokázali ,že sa na Noho vzťahuje toľko veľa písem, a skrze ktorého Boh zničí aj toho hada aj tých anjelov a ľudí, ktorí sú mu podobní; ale prinesie oslobodenie od smrti tým, ktorí sa kajajú z ich zloby a veria v Noho." Justín Mučeník, Dialóg s Tryfonom, 100 (A.D. 155).

"On sa zrodil z Márie, tej spravodlivej ovečky." Melito de Sardo, Veľkonočná Homília (c. A.D. 177).

"V súhlase s týmto návrhom, Mária Panna sa pokladá za poslušnú, hovoriac, 'Hla služobnica Pána; nech sa mi stane podľa tvojho slova.' Ale Eva bola neposlušná; pretože ona neposlúchla, keď ešte bola panna. A dokonca ako ona, majúc vskutku manžela, Adama, ale aj tak ešte nebola panna (protože v raji 'boli obaja nahí, a nehanobili sa,' vzhľadom k tomu oni, stvorení krátko predtým, nemali žiadne porozumenie plodenia detí: lebo bolo potrebné, aby najprv prišli do

dospelého veku a potom sa rozmnožovali následne od toho času), stali sa neposlušnými, bola príčinou smrťi, aj svojej aj celej ľudskej rasy; tak taktiež urobila Mária, bola zasnúbená s mužom a pritom všetkom bola pannou, podrobila sa poslušnosti, stala sa príčinou spasenia, aj svojho aj celej ľudskej rasy. A z tohto dôvodu robí právny termín žena zasnúbená mužovi, manželku tomu, ktorý si ju zasnúbil, hoci ona bola doposiaľ panna; takto naznačujúc spätné odkazovanie sa Márie ku Eve, pretože čo je spojené nemohlo byť inak rozlúčené, ako obrátením priebehu, ktorým tieto putá zjednotenia povstali; aby predchádzajúce putá boli zrušené nasledujúcimi, aby tie nasledujúce mohli nastaviť tie predchádzajúce opäť na slobodu... Prečo tiež Lukáš začína rodokmeň s Pánom, prinášajúc to späť k Adamovi, naznačujúc, že to bol On, ktorý ich znova zrodil do Evanjelia života a nie oni Jeho. A takto to rovnako bolo ,aby ten uzol Evinej neposlušnosti bol uvoľnený poslušnosťou Máriinou. Lebo čo panna Eva spútala skrze neveru, to skutočne panna Mária oslobodila skrze vieru." Irenej, Proti Herézam, 3:22 (A.D. 180).

"Pretože kým Slovo Božie bolo bez tela, On vzal na Seba toto sväté telo skrze svätú Pannu a pripravil rúcho, ktoré On utkal pre Seba, ako ženich, v tých utrpeniach kríza, aby zjednotením Jeho vlastnej moci s našim mravným telom a skrze zmiešanie neporušiteľného s porušiteľným a silného s tým slabým, On mohol zachrániť hynúceho človeka." Hipolyt, Rozprava o Kristovi a antikristovi, 4 (A.D. 200).

"Ale Kristus Pán, ovocie tejto Panny, neprehlásil tie prisia žien požehnanými, ani si ich nevybral, aby kojili; ale ked' drahý a milujúci Otec nechal zapŕsať toto Slovo, Sám sa stal duchovnou obžívou tým dobrým. O tajomný zázrak! Všadeprítomný Otec je jeden a jedno všadeprítomné Slovo a Duch Svätý je jeden a ten istý kdekoľvek a jedna je jediná panenská matka. Milujem volať ju Cirkev. Táto matka, ked' bola osamote, nemala žiadne mlieko, pretože sama osebe nebola len ženou. Ale ona je zároveň panna a matka--čistá ako panna, milujúca ako matka. A volajúc svoje deti k sebe, napája ich so svätým mliekom, totiž, s týmto Slovom pre detstvo. Preto nemala žiadne mlieko, pretože tým mliekom bolo to spravodlivé a pôvabné diet'a , telo Kristovo, ktoré vyživuje skrze Slovo to mladé potomstvo, ktoré Pán sám priniesol v telesných mukách, ktoré Pán sám pokosil v jeho drahej krvi." Klement Alexandrijský, Cvičiteľ, I:6 (A.D.202).

"Podľa toho, panna skutočne počala a porodia 'Emanuela, Boha s nami.' Toto je to nové narodenie, človek je zrodený z Boha. A v tomto človeku sa narodil Boh, vzal si telo z dátvneho pôvodu bez pomoci z dátvneho semena, aby On mohol obnoviť s novým semenom, to znamená, duchovným spôsobom a očistiť to skrze navrátenie mravnosti od všetkých dátvnych škvŕn. Ale všetko z tohto nového narodenia bolo predurčené, ako bol ten prípad vo všetkých iných prípadoch, v dátvnom druhu, Pán narodený ako človek rozložením moci, v ktorej panna bola prostriedkom. Zem bola stále v panenskom stave, a podrobil si ju až doteraz nie skrze ľudské skutky, ani žiadnym semenom doteraz hodeným do brázd, ked'že nám bolo povedané, Boh stvoril človeka do živej duše. Pretože tak tomu bolo, kým Eva bola ešte pannou, že zvodné slovo sa plazilo ku nej a malo postaviť budovu smrťi. Do duše panny, podobným spôsobom, musí byť predstavené, Slovo Božie, ktoré má pozdvihnúť tkaninu života; aby to čo bolo schátrané týmto pohlavím, mohlo skrze to isté pohlavie byť uzdravené k spaseniu. Tak ako Eva verila hadovi, tak Mária verila anjelovi. Prečin (priestupok),ktorý jedna spôsobila vierou, druhá vierou zotrela. Ale (niekto povie, že) Eva predsa nepočala v jej lone na slovo diabla. Nuž, ona vo všetkých udalostiach počala; pretože slovo diabla sa jej následne stalo semenom ,ktoré počalo vydelenca, a priniesla nim zármutok. Vskutku porodila bratovražedného diabla; kým Mária, naopak, porodila toho, ktorý jedného dňa zabezpečí spásu Izraelu, Jeho vlastnému bratovi podľa tela a

Jeho vrahovi. Boh preto zoskal do panenského lona Jeho Slovo, ako dobrý Brat, ktorý vymaže spomienku na zlého brata. Teda bolo potrebné, aby Kristus prišiel kvôli spáse človeka, v tej podmienke tela, do ktorej človek vstúpil od doby svojho odsúdenia." Tertullian, Telo Kristovo, 17 (A.D. 212).

"A myslím to v súlade s rozumom, že Ježiš bol tým prvým ovocím medzi ľuďmi z čistoty, ktorá pozostáva v cudnosti, a Mária medzi ženami; pretože to nebolo zbožným pripisovať akémukoľvek inému ako jej to prvé ovocie panenstva." Origenes, Komentár na Matúša, 10:17 (A.D. 244).

"Mnohí, moji milovaní, sú pravé svedectvá tykajúce sa Krista. Otec nesie svedectvo z nebies o Jeho Synovi: Duch Svätý nesie svedectvo, zostúpil telesne v podobe holubice: Archanjel nesie svedectvo, nesúc dobrú zvest' Márii: Panenská Matka Božia [Teotokos] nesie svedectvo: požehnané miesto jasiel' nesie svedectvo" Cyril Jeruzalemský, katechetické prednášky, 10:19 (A.D. 350).

"V tom, čo zostáva, máme nariadenie Božej vôle. Táto Panna, toto narodenie, toto Telo, potom tento Kríž, táto smrť, táto návšteva do nižšieho sveta: tieto veci sú našim spasením. Kvôli ľudstvu bol narodený Boží Syn z Panny a z Ducha Svätého. V tomto procese On slúžil Sebe; Jeho vlastnou mocou--mocou Božou--ktorá ju zatienila, On zasial začiatok Jeho Tela, a vstúpil v prvej etape Jeho života v tele. On urobil to, že Jeho vtelením mohol vziať k Sebe z panny telesnú prirodzenosť a skrže toto zmiešanie mohlo prísť k životu posvätné Telo celého ľudstva; aby skrže to Telo, ktoré si vzal na seba, mohlo v ňom byť skryté celé ľudstvo, a On opäťovne , skrže Jeho neviditeľnú existenciu, byť rozmnožený vo všetkom. Takto neviditeľný Obraz Boha neopovrhol túto hanbu, ktorá poznačuje začiatky ľudského života. On prešiel každou etapou; skrže počatie, narodenie, nariekanie, kolísku a každé neustále ponižovanie. Aký cenný návrat môžeme urobiť pre takú veľkú blahosklonnosť? Jediný jednorodený Boh , neopísateľné narodený z Boha, otvoril Panenské lono a vyrástol a vzal si podobu čistej ľudskosti. On, ktorý udržiava vesmír, v Ktorom a skrže Ktorého ,v Ktorom sú všetky veci, prišiel na svet bežným narodením; On na Ktorého hlas sa archanjeli a anjeli chvejú, a nebo a zem a všetky živly tohto sveta sú roztopené, bolo počuté v detskom nariekaní. Neviditeľný a Nepochopiteľný, ktorého zrak, cítenie a dotyk nemožno zmerať bol zabalený v kolíske." Hilar z Poitiers, Na Trojicu, 2:24-25 (A.D. 355).

"A ako milosť Trojice je jedna, tak taktiež Trojica je nedeliteľná. Toto môžeme vidieť u samotnej Svätej Márie. Archanjel Gabriel, keď bol poslaný oznámiť príchod Slova na ňu hovoriac, 'Duch Svätý zostúpi na teba', vedel,že Duch bol v tomto Slove. Preto dodal: 'a moc Najvyššieho ťa zatieni.'" Atanáz, Serapionovi z Thmuis, III:6 (A.D. 360).

"A keď si ju vzal, 'nepoznal ju, kým neporodila jej prvorodeného Syna.' Použilo sa tu slovo 'kým' nie aby ste mali podozrenie, že on ju potom naozaj poznal, ale oznamil vám, že pred narodením bola Panna úplne nedotknutá mužom." Ján Chryzostom, Homília na Matúša, 5:5 (A.D. 370).

"To sa stalo, aby nám oznámił skrže spôsob Jeho Vtelenia toto veľké tajomstvo; že čistota je jediný úplný náznak prítomnosti Božej a Jeho príchodu, a že nikto to nemôže v skutočnosti zabezpečiť pre seba, až kým by sa úplne odcudzil od telesných vášní. Čo sa stalo v nepoškvrnenej Márii, keď plnosť Božstva, ktorá je v Kristovi svietila cez ňu, to sa deje v každej duši, čo sa nechá viesť podľa tohto panenského života." Gregor Nyssenský, Na Panenstvo, 2

(A.D. 371).

"Len Ty sám a tvoja Matka sú vo všetkých veciach spravodliví, lebo nie je žiadne porušenie v tebe a žiadna poškvra v tvojej Matke. Z týchto dvoch spravodlivých, ku ktorým sa podobáte deti moje?" Efrem, Nisbenské Hymny, 27:8 (ante A.D. 373).

"Ktokoľvek si ctí Pána, si tiež ctí svätú [nádobu]; kto ale namiesto toho zneucťuje túto svätú nádobu, zároveň zneucťuje jeho Majstra (učiteľa, Pána). Samotná Mária je tá svätá panna, to jest, tátó svätá nádoba" Epifanius, Panarion, 78:21 (A.D. 377).

"A ak by Boh odetý v tele nebol určený ,aby prebral zodpovednosť Adamovho tela, aký význam mala potom Svätá Panna?" Bazil, Sozopolitanom, Epištola 261 (A.D. 377).

"Prvú vec, ktorá zapáluje nadšenie v učení je veľkosť učiteľa. Čo je väčšie ako Matka Božia? Čo je viac slávnejšie ako ona , ktorú si vybraла Sláva Sama ? Čo je viac cudné ako ona, ktorá zrodila telo bez styku s iným telom? Lebo prečo by som mal hovoriť o jej iných cnotiach? Ona bola panna nie len v tele , ale aj v duši, nepoškvnila úprimnosť jej náklonnosti žiadnej zradou, bola pokorná v srdci, prostá v reči, rozvážna v mysli, šetriaca slová, snaživá v čítaní, opierala svoju nádej nie v neistote bohatstva, ale v modlitbe chudobných, zameraná na prácu, skromná v reči; navyknutá hl'adať nie človeka, ale Boha ako sudcu jej myšlienok, nezraniť nikoho, mať dobrú vôľu k všetkému, povstať pred jej staršími, nezávidieť jej rovným, vyhýbať sa namyslenosti, nasledovať rozum, milovať cnosť." Ambráz, Na Panenstvo, 2:15 (A.D. 377).

"Ak nieko neverí, že Svätá Mária je Matka Božia, je odlúčený od Božej Trojice. Ak by niekto tvrdil, že prešiel cez túto Pannu ako cez kanál a nebol naraz božský a ľudský sformovaná v nej (božský, pretože bez zásahu človeka; ľudský, pretože v zhode so zákonmi výstavby), on je podobne bezbožník." Gregor Naziánsky, Kledoniovi, Epištola 101 (A.D. 382).

"Z pňa Jesseho vypučí ratolest' a z jeho koreňov výhonok vykvitne.' Tým výhonkom je matka Pána--jednoduchá, čistá, bez poškvry; nezaťažená žiadnou skazou života, ale plodná v slobodnom stave ako Boh Sám...Zásad pred seba tu požehnanú Máriu, ktorej prevyšujúcou čistotou nechal ju urobiť matkou Pána." Hieronym, Eustochiumovi, Epištola 22:19,38 (A.D. 384).

"Svätú Pannu Máriu musíme z toho vyňať, neželám si pozdvihnuť žiadnu otázku, keď sa to týka predmetu hriechov, bez cti k Pánovi; lebo od Noho vieme, aká hojnosť milosti pre premáhajúci hriech v každom ohľade jej bola udelená, tej, ktorá mala prednosť počať a porodiť Jeho , ktorý bezpochyby nemal žiadnen hriech." Augustín, Prirodzenosť a Milosť, 36:42 (A.D. 415).

"Zdravas, Mária, ty si najdrahšie stvorenie na celom svete; Zdravas Mária, neporušená holubica; Zdravas Mária, nehasnúca lampa; pretože z teba sa narodilo Slnko Spravodlivosti...skrže teba, každá verná duša dosiahne spasenie." Cyril Alexandrijský, Homília 11 v Efeze (A.D. 431).

"Ak nieko nevyzná, že Emanuel je samotný Boh, a preto že Svätá Panna je Matka Božia(teotokos), vzhľadom k tomu, že v tele porodila Slovo Božie, ktoré sa telom stalo [ako je napísané, 'Slovo sa telom stalo ` nech je exkomunikovaný." Efezský koncil [Cyrilova Epištola 17], Anathema I (A.D. 431).

"Ako Panna počala, ako Panna porodila, ako Panna zostane." Peter Chrysologus, Kázeň 117 (post

A.D. 432).

"A skrze nové narodenie On bol splodený, počatý Pannou, zrodený z Panny, bez otcovskej túžby, bez poranenia matkinej cudnosti: pretože také zrodenie ako žiadna poškvra ľudského tela, stal sa jediným, ktorý mal byť Spasiteľom ľudí, kym ovládol v sebe prirodzenosť ľudskej podstaty. Lebo keď Boh sa narodil v tele, Boh Sám bol Otec, keďže archanjel svedčil Požehnanej Panne Márii: 'lebo Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ta zatieni: a preto, to čo sa z teba narodí bude sa volať, Synom Boha.' Pôvod je odlišný, ale prirodzenosť je podobná: nie stykom s mužom, ale mocou Boha to bolo spôsobené: lebo Panna počala, Panna porodila, a Pannou zostala... Lebo Jeho neporušená prirodzenosť, toho, čo sa narodil, muselo strážiť prvotné panenstvo Matky a vliatu moc Božieho Ducha musela zachovať v nepoškvrnenosti a svätoosti ten svätostánok, ktorý si On zvolil pre Seba: aby Duch, ktorý určil povstať spadnuté, obnovil zlomené a prekonaním telesných vábení nám poskytol v hojnej miere moc cudnosti: aby panenstvo, ktoré v iných nemôže byť zachované v rodení deti, mohlo byť dosiahnuté nimi v ich druhom zrodení." Pápež Lev Veľký [regn. A.D. 440-461], v kázni 22:2 (ante A.D. 461).

VI. Mária je naša mocná orodovníčka (Cirkevní Otcovia - Tradícia Cirkvi)

"Lebo ako Eva bola zvedená slovom anjela odísť od Boha, vzbúrila sa proti Jeho Slovu, tak Mária skrze slovo anjela prijala radostné správy, že porodí Boha skrze poslúchnutie jeho Slova. Tá predchádzajúca bola zvedená neuposlúchnuť Boha, tá nasledujúca bola presvedčená uposlúchnuť Boha, aby panna Mária sa mohla stať zástancom panny Evy. Ako ľudské pokolenie bolo odsúdené na smrť skrze [skutok] Panny, tak aj bolo Pannou zachránené." Irenej, Proti Herézam, V:19,1 (A.D. 180).

"Pod tvoje milosrdenstvo utiekame sa, Ó Matka Božia. Neodmietaj naše pokorné prosby v núdzi, ale osloboď nás od nebezpečenstva, [Ó ty] jediná čistá a jediná požehnaná." Sub Tuum Praesidium, Z Rylandského Papyrusu, Egypt (3.storočie).

"Nechajme potom život Márie byť, ako by to bolo Panenstvo samé, vykročiť v podobnosti, z ktorej, ako zo zrkadla sa odráža vzhlad cudnosti a podoba cnosti ... Ani by som neváhal pripustiť ňa k oltárom Božím, ktorých duše by som bez váhania volal oltáre, na ktorých sa Kristus denne obetuje za vykúpenie tela. Lebo ak Panenské telo je chrámom Boha, čo je jej duša, ktorá, popol z tela strašený preč, ešte raz odkryla rukou Večného Kňaza a vypúšťa dym božského ohňa. Požehnané panny, ktoré vydávajú vôňu z božskej milosti ako záhrady robia skrze kvety, chrámy skrze náboženstvo, oltáre skrze kňaza." Ambróz, Na Panenstvo II:6,18 (A.D. 378).

"Znovu vybavovaním sa na tieto a iné okolnosti a prosením Panny Márie, aby priniesla pomoc, keďže ona, tiež, bola pannou v nebezpečenstve, sa zverila lieku postenia a spanie na zemi." Gregor Naziánsky, Orácie 24:11 (A.D. 379).

"Lebo je povedané, že on [Gregor Divotvorca] počul tú, ktorá sa zjavila v ženskej podobe povzbudzovať(naliehať) na Jána Evanjelistu, aby vysvetlil tomu mladému mužovi tajomstvo pravej viery. Ján, ako odpovedeť, vyhlásil, že bol úplné ochotný prosiť Matku Pána dokonca v tejto veci a toto bola tá jediná vec najbližšia jeho srdcu. A tak sa rozhovor chýlil ku koncu a potom čo si to celkom ujasnili a spresnili mu to, tí dvaja zmizli pred jeho zraku." Gregor Nyssénsky, Na Gregora Divotvorcu (A.D. 380).

"Mária, tá svätá panna, je skutočne veľká pred Bohom a ľuďmi. Lebo ako nemáme prehlasovať"

jej veľkost', tej ktorá v sebe nosila Neobsiahnutelného, ktorého ani nebo ani zem nemôžu obsiahnuť?" Epifanius, Panarion, 30:31 (ante A.D. 403).

"Daj mlieko, Matka jemu, ktorý je naším pokrmom, daj mlieko tomu chlebu, ktorý zostúpil z neba ...daj mlieko jemu, ktorý ďa urobil tak, aby on mohol byť urobený úrodným v počatí a v pôrode, nevzal si z teba ozdobu panenstva." Augustín, Kázeň 369:1 (A.D. 430).

"Pozdravená bud' Mária, Matka Božia, pre ktorú v mestách a dedinách a na ostrovoch boli založené cirkvi pravých veriacich." Cyril of Alexandria, Homily 11 (ante A.D. 444).

"Pozdravená bud', naša túžobná radosť; Pozdravená bud', O potešenie Cirkvi; Pozdravené bud', O meno, ktoré vydychuje sladkosť; Pozdravená bud', tvár ,ktorá vyžaruje božstvo a milosť; Pozdravená bud', najctihodnejšia spomienka..." Teodotus z Ankrye, Homilia 4:3 (ante A.D. 446).

"Panenský sviatok (parthenike panegyris) nabáda dnes náš jazyk ohlasovať jej chválu ...služobnica a Matka, Panna nebeská, jediný most Boha k človeku, posvätné krosná vtelenia, v ktorých bol nevysloviteľným spôsobom utkaný odev toho spojenia, skrže ktoré tkáč je Duch Svätý, a pradiarom zatienenie z výsosti, vlnou praveké rúno Adamovo; tkanivom nepoškvrnené telo Panny, tkáčskym člukom Jeho nesmierna milosť ,ktorú to priviedlo; umelcom Slovo klzajúce sa cez sluch." Proklus z Konštantínopolu, Homília 1 (ante A.D. 446).

"Panna prijala Spasenie, aby ho mohla vracať späť po stáročia ." Peter Chrysologus, Kázeň 140 (ante A.D. 450).

"O Panna celá svätá, on, ktorý o tebe povedal, že je úctyhodné a slávne nezhrešil proti pravde, ale zostava nerovný tvojej hodnote. Zhliadni na nás zhora a bud' naklonená. Ved' nás v pokoji a nesúc nás bez hanby k súdnemu trónu, udeľ nám miesto po pravici svojho Syna, aby sme smeli byť vynesený do neba a spievať s anjelmi nestvorennej Trojici tej istej podstaty. " Bazil zo Seleucie, PG 85:452 (ante A.D. 459).

"Prestaň nariekať; Ja urobím seba tvojim zástancom v prítomnosti môjho Syna. Zatial' ,žiadен smútok, pretože ja som priniesla radosť na tento svet. Lebo je to na zničenie kráľovstva smútku, že som prišla na tento svet: Ja, plná milosti ... Potom zadrž svoje slzy; prijmi ma ako svojho prostredníka v prítomnosti toho, ktorý sa zo mňa narodil, pretože pôvodca radosti je Boh plodený pred všetkými vekmi. Zostaň kľudný; už sa viac netráp: Ja prichádzam od neho, plná milosti." Spevák Romanos, Na Vianoce 2,10-11 (ante A.D. 560).

"Pozdvihnutá do nebies, ona zostáva pre ľudské pokolenie nedobytnou hradbou, prihovárajúc sa za nás u jej Syna a Boha." Teoteknos z Liviasu, Nanebovzatie 291(ante A.D. 560).

"Zdravas Mária, milosti plná, Pán s Tebou; požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života, pretože ty si počala Krista, Božieho Syna, Spasiteľa našich duší." Koptska Ostraka (A.D. 600).

"Mária Navždy Panna -- žiariaci bod s božským svetlom a plná milosti, prostrednica, prvá skrže jej nadprirodzený pôrod a teraz kvôli príhovoru jej materskej pomoci -- bud' korunovaná s nikdy nekončiacimi požehnaniami ...hlădajúc rovnováhu a vhodnosť všetkých veciach, my by sme mali konáť poctivo ako synovia svetla." Germanus z Konštantínopolu, Homília na Oslobodenie Konštantínopolu, 23 (ante A.D. 733).

"Ó, aké zázračné to je! Ona koná ako prostrednica medzi vznešenosťou Boha a poníženosťou tela, a stáva sa Matkou Stvoriteľa." Andrej Krétsky, Homília 1 na Máriino Narodenie (ante A.D. 740).

"Ona je úplne nádherná, úplne blízko Boha. Lebo ona, prevyšujúc cherubov, vyvýšená nad serafínov, má miesto blízko Boha." Ján Damascénsky, Homília na Narodenie, 9 (ante A.D. 749).

"My dnes tiež zostávame blízko teba, O Pani. Áno, opakujem, O Pani, Matka Božia a Panna. My upíname naše srdcia k tvojej nádeji, ako k najpevnejšiemu a celkom nezlomiteľnému útočisku, zasväčujúc sa tvojej mysli, duši, telu, a celé naše bytie a ctíme si ťa tak ako len vieme, žalmami, hymnami, a duchovnými piesňami." Ján Damascénsky, Homília 1 na Máriino Nanebovzatie, 14 (ante A.D. 749).

"Zverme sa s celou našou duševnou náklonnosťou príhovoru Požehnanej Panny: nech všetci, s celej našej sile, žiadame jej záštitu (ochranu), aby vo chvíli, keď ju na zemi obklopíme s našou pokornou úctou, ona sama nás smela ráčiť v nebi zveriť s horlivou modlitbou. Lebo bez akejkoľvek pochybnosti ona, ktorá si zaslúžila priniest výkupné za tých, ktorí potrebovali oslobodenie, môžu viac ako všetci svätí mať úžitok skrze jej láskavosť tým, ktorí prijali oslobodenie." Ambróz Autpert, Nanebovzatie Panny, (ante A.D. 778).

"Priblížme sa s duchom dôvery k trónu najvyššieho Kňaza, kde on je naša obet', kňaz, zástanca a sudca." Radbert Paschasius, Na Nanebovzatie (ante A.D. 786).

"Lebo ona, ktorá porodila zdroj milosrdenstva, Ježiša Krista, nášho Boha a Pána, prijíma aj od neho všetky veci, vôle a skrze neho vyhovie prianiam všetkých." Pavol, Diakon, (ante A.D. 799).

"Ty rozptyľuješ svoje láskavosti so stále väčšou hojnoscťou od kedy vlastníš plnšie jeho, ktorý je ich zdrojom a ktorý je úplne ochotný ich dať nám, lepšie povedané ty vlastníš takmer všetky sama a ty ukazuješ štedrosť tým, ktorým chceš a tomu, ktorý to od teba žiada." Ján Geometer, Život Márie (A.D. 989).

"Môžme si zaslúžiť mať pomoc tvojho príhovoru v nebi, lebo ako Syn Boha ráčil zostúpiť k nám skrze teba, tak my tiež musíme prísť k nemu s tebou." Peter Damián, (ante A.D. 1072).

"Matka Božia je naša matka. Nech táto dobrá matka prosí a oroduje za nás, nech požiada a získa, čo je pre nás dobré." Anzelm, Orácie 7(ante A.D. 1109).

"Och ktkoľvek ty smieš byť, ktorý sa cíti v prúde tohto sveta unášaný v búrkach a víchriach skôr ako kráčajúc po pevnej zemi, neodvracajúc oči od lesku tejto hviezdy, pokial' sa ale netúžiš ponoriť ... Ak ťa ona drží, nespadneš, ak ťa ona chráni, nebudeš mať strach; ňou vedený, neunavíš sa; s jej láskavosťou dosiahneš svoj cieľ, vedomý si takto v sebe ako pravdivo bolo vyrieknuté tot slovo: 'A meno Panny bolo Mária.'" Bernard, Homília 2:17, Respice stellam (ante A.D. 1153).